

Verenigingsnieuws

Op vrijdag 26 augustus a.s. vind onze maandelijkse bijeenkomst plaats om 19:30 uur in ons verenigingslokaal Óp Sankt Tolbert, Bloemendalstraat 11A te Vaals.

In juli vindt er geen maandelijks bijeenkomst plaats.

In dit nummer:

- Rode Kruisdag te Vaals in 1936 met bezoek van prinses Juliana **1**
- In Memoriam John Weijers **1**
- De tsiet **2**
- Klassenfoto's **2**
- Het Romeinse leven van Vaals en omgeving **3**
- Göhlalmuseum en stadswandeling Kelmis **3**
- Gemeentelijke onderscheiding voor ons lid Al Hellebrand **3**
- Verjaardagen (70+) **4**
- Activiteitenagenda **4**

Nummer 82

juni 2016

Rode Kruisdag te Vaals in 1936 met bezoek van prinses Juliana

Tachtig jaar geleden werd op zaterdag 13 juni 1936 te Vaals de "Eerste Limburgsche Roode Kruisdag" gehouden. De Rode Kruisafdeling Vaals vierde in 1936 haar tienjarig bestaan. Op initiatief van de arts M.H.J. Ruland was op 9 februari 1926 de afdeling Vaals opgericht. Het eerste bestuur bestond uit de voorzitter dr. Ploem, de secretaris dr. Keunen en als penningmeester de heer Heuschen. De Vaalser vereniging kende enkele ups en downs, maar onder de leiding van dr. Keunen bloeide de 'Transportcolonne' op. In 1934 ontvingen 212 personen eerste hulp en in 1935 werd deze hulp 202 maal verleend. Het betrof arm- en beenbreuken, brandwonden, slagaderlijke bloedingen enz. Een gemis bij het verlenen van eerste hulp was, dat men niet over gediplomeerde vrouwelijke leden beschikte. Er werd een damesgroep gevormd en in 1935 verkregen 11 dames hun E.H.B.O. diploma. In 1936 bestond de afdeling uit 25 personen, 14 heren en 11 dames. Het tienjarig bestaan werd grootst gevierd. Er werd een jubileumgids uitgegeven en op 13 juni werd de Limburgse Rode Kruisdag te Vaals gehouden. Een grote oefening,

waarbij Prinses Juliana aanwezig was. Zij was de voorzitter van de landelijke vereniging "Het Nederlandsche Roode Kruis". Voorafgaand aan de oefening vond er een optocht in Vaals plaats. De oefening ging uit van de veronderstelling dat Vaals in de voormiddag van 13 juni door een cycloon getroffen was, waarbij talrijke slachtoffers waren gevallen en grote verwoestingen waren aangericht. De afdelingen Brunssum, Heerlen, Hoensbroek, Kerkrade, Maastricht, Roermond, Sittard en Venlo kregen het bevel om zich zo spoedig mogelijk met al hun

personeel en materiaal naar Vaals te begeven. De leiding van de hulpverlening was in handen van dr. A. Widdershoven, wiens hoofdkwartier in het niet meer bestaande Hotel Excelsior aan de Maastrichterlaan gevestigd was. De afdeling Maastricht diende 28 bedden met toebehoren mee te brengen voor het inrichten van een noodziekenhuis. Ook in Vijlen werden oefeningen gehouden. Het zou een geslaagde dag worden. In kranten en tijdschriften werd ruim aandacht aan deze Limburgse Rode Kruisdag te Vaals besteed.

Victor Voncken

Tijdens het defilé te Vaals. — De prinses op de eeretribune. Geheel rechts Limburgs nieuwe gouverneur.
foto: privé-archief Victor Voncken

In Memoriam John Weijers

Op 10 juni 2016 overleed op 74 jarige leeftijd ons lid John Weijers. John was sinds 2004 lid van onze vereniging.

Wij wensen zijn familie veel sterkte toe bij de verwerking van dit grote verlies.

Namens Bestuur en Leden
Monique Louvenberg-Cransveld
(secretaris)

De tsiet

Me kan ze nit hure,
ze lit ziesj nit sjture.
't Jift jee waeze óp de wèlt dat ze ziet,
en jènge weest wiewöäl hae derva kriet.

Me kan ze nit potte,
ze lit ziesj nit sjtokke.
Me hat 't at doezend moal hure zare,
bis d'r zandleufer laesj is mós me wade.

Me kan ze nit sjnappe,
lit ziesj nit verlakke.
Óch oane klokke bliest d'r wiezer drieëne,
verjange sjtonde losse ziesj nit kiere.

Ze hat jèng maniere,
lit ziesj nit beliere.

Ze hat vöär jènge angs,
wie d'r wink vlüt ze langs.
Ze leuft ós wie wasser döärsj de vèngere,
en lit ziesj dobeej va jènge hèngere.

Èns sjalt d'r jroeëse toesj,
't is èntjültiesj sjloes.
Rèng of ónjeweisje,
't hèmp oane teisje.
D'r mènsj mós ziesj trüeste mit tse bedènke,
't jift ènge dae hem 't èwiesj laeve zal sjènke.

De moraal hènger de tsiet is jauw bedaad,
vräü diesj, pluk 'm, jèddere nuie daach,
wèn-ste 't morjens dieng ouwe ópmaachs.

Hans Jussen, juni 2013

Klassenfoto's

Iedereen heeft er wel nog ergens eentje in een la liggen of in een album zitten. We hebben het over de Klassenfoto's. Onze heemkundevereniging heeft een groot aantal klassenfoto's in het archief. . Echter de meeste foto's zijn van voor 1970.

Van sommige foto's zijn alle namen bekend van de personen die erop staan. Maar van de oudere zijn maar enkele namen bekend en soms zelfs helemaal geen. Dit komt meestal doordat de namen nooit zijn opgeschreven. Of dat de klassenfoto zo gedateerd is dat niemand de namen meer weet omdat de meeste personen die erop afgebeeld staan zijn overleden. Om dit in de toekomst te voorkomen willen wij gaan proberen zoveel mogelijk klassenfoto's met namen aan ons archief toe te voegen zodat deze foto's voor nu maar vooral ook voor later behouden blijven. En dat deze foto's niet alleen een gewone afbeelding blijven maar een leuke herinnering aan het verleden van de schoolgaande kinderen in Vaals.

Daarom willen wij als Heemkundevereniging een oproep doen aan de lezers van onze Nieuwsbrief. Heeft u op school gezeten in Vaals en heeft u nog een of meerdere klassenfoto's liggen, dan willen wij u vragen om deze foto's in te scannen en ons toe te zenden per mail. Het liefst natuurlijk met de namen erbij van de personen die afgebeeld staan op de foto. Maar weet u niet meer alle namen dan is dit ook geen probleem en ontvangen wij de foto toch graag. Misschien dat wij dat nog via, via erachter

kunnen komen wie de personen op de foto zijn. Dus klassenfoto's van alle jaren en van alle scholen in Vaals zijn welkom.

Wij vragen U wel om een duidelijke scan van de foto's zodat de personen ook duidelijk herkenbaar zijn op de foto. U kunt u foto's sturen naar: sankttolbert@gmail.com.

Wij willen u alvast heel hartelijk danken voor de medewerking.

foto Archief HKK: Vaals-Aloyssiusschool schooljaar 1953

Het Romeinse leven van Vaals en omgeving

Lezing dr. Karen Jeneson, 12 mei 2016. Deze lezing in het kader van 975 jaar Vaals, werd georganiseerd in samenwerking met het Thermenmuseum. De lezing werd gehouden voor een tot de laatste plaatsen gevuld zaal van ons verenigingsgebouw.

Mevr. Jeneson is samen met collega's bezig met het archeologisch onderzoek naar de Romeinen in de Euregio. Zij is expert voor het Romeinse leven op het platteland tussen Maas en Rijn. In haar lezing presenteerde zij geselecteerde

aspecten uit de Romeinse periode van Zuid-Limburg. Mevr. Jeneson is een enthousiaste verteller, zij wist het publiek vanaf de eerste minuten te boeien door haar aanstekelijke verteltrant. Door haar werd de Romeinse wereld in onze contreien levendig. Voor de pauze hoorden wij hoe de algemene wereld van de Romeinen hier uitzag. Na de pauze ging zij specifiek in op de omgeving van Vaals. Waarom er in Vaals weinig sporen van de Romeinen te vinden zijn ligt aan het feit dat er niet speciaal

naar gezocht is: wie niet graaft kan niets vinden!

Jan Francotte

Göhlalmuseum en stadswandeling Kelmis

Op zaterdag 11 juni werden we, 30 deelnemers, met Heinz Reisen naar Kelmis gebracht. Volgens Heinz een reis van zeker 1,5 uur! We werden op een prettige manier ontvangen en rondgeleid door een deskundige medewerkster van het museum. Tijdens de rondgang kwamen de verschillende aspecten van Neutral-Moresnet, de mijnbouw en de streekgeschiedenis aan bod. De geschiedenis van de zinkindustrie, die leidde tot het neutrale gebied, de "Vieille Montagne". Een prachtige verzameling mineralen uit de omgeving, de postzegels en munten van Neutral-Moresnet completeerden het geheel. Ook het Esperanto, een kunsttaal, werd besproken. Wereldwijd wordt Esperanto in 120 landen gesproken. Circa twee miljoen mensen spreken het dagelijks.

Na de rondleiding liepen we gezamenlijk naar een gebied naast de vijver waar door vrijwilligers de flora en fauna hersteld wordt op de gronden waar het afval van de zinkfabriek lag. Hier kunnen alleen bepaalde planten

groeien en komen ook specifieke insecten voor. Een bijzonder interessante excursie zomaar op 10 km van Vaals. Een reden om nog eens terug te gaan.

Jan Francotte

Gemeentelijke onderscheiding voor ons lid Al Hellebrand

Op zondag 19 juni jl. kreeg beeldend kunstenaar Al Hellebrand door Burgemeester Reg van Loo de gemeentelijke onderscheiding in zilver van de gemeente Vaals. Dit gebeurde tijdens de vernissage in de

Kopermolen waar een overzichtstentoonstelling van zijn werken te zien is. Al Hellebrand ontving deze onderscheiding als waardering voor het werk dat hij verricht voor de Stichting Kopermolen

en voor de Heemkundevereniging Sankt Tolbert en tevens voor zijn promotie van Vaals als beeldend kunstenaar. **Van harte proficiat met deze onderscheiding.**

Secretariaat:
Heuvel 4
6291 CS Vaals
Nederland

Telefoon: 043-306 42 06
E-mail: sankttolbert@gmail.com

Bezoek onze
website
sankttolbert.nl

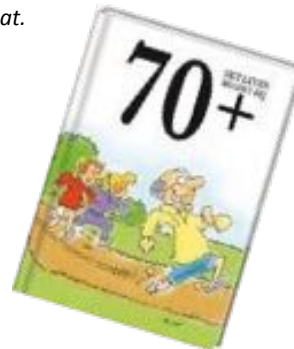
Verenigingsnieuws

Verjaardagen (70+) van Sankt Tolbert-leden

Juli 2016

2 juli	Henny Crott 79 jaar
3 juli	Arthur Cransveld 73 jaar
6 juli	Jo Lux 71 jaar
11 juli	Mariet Brijder-Schuurman 70 jaar
12 juli	Joseph Mertens 87 jaar
28 juli	Wiel Delnoije 74 jaar
31 juli	Gerard van Beusekom 81 jaar

Leden die vermelding in deze rubriek niet op prijs stellen gelieven dit tijdig door te geven aan het secretariaat.

Allen van harte gefeliciteerd!

Activiteitenagenda

1 mei t/m 30 oktober Vaals
Amuseert Zomerwandeling
2016

1 juli De Kopermolen – concert
“Over Herdersgoden en
Waternimfen. Aanvang 20:00
uur. Entree 12 euro

1 juli t/m 27 augustus Kunst
Kijken in Vaals
(www.kunstkijkeninvaals.nl)

2 juli Hoeve de Linde – concert
“Duende”. Aanvang 15:00 uur

2 t/m 5 juli Zomerkermis Vaals

3 juli Ullemarkt Vaals

16 juli t/m 21 augustus
Tentoonstelling 975 jaar Vaals –
Mensen en grenzen door de
eeuwen heen.
Verenigingslokaal Op Sankt
Tolbert, Bloemendalstraat 11a,
Vaals.

30 juli Vols Tropical

REAGEREN

De nieuwsbrief is een maandelijkse uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.

De nieuwsbrieven staan ook in pdf-formaat op de website. Deze kunt u downloaden. Tevens kunt u op de site aangeven als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen.

